

Europaudvalget, Erhvervsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgenes medlemmer og stedfortrædere
Dato: 10. november 2010

Akten for det indre marked

Sammenfatning

Kommissionen har fremlagt en meddelelse, som foreslår en relancering af det indre marked. Meddelelsen – også benævnt akten for det indre marked - gennemgår 50 initiativer, som skal gennemføres inden 2012. De 50 forslag består af såvel lovgivningsmæssige som ikke-lovgivningsmæssige initiativer, der dels skal forbedre borgernes rettigheder så de kan få bedre udbytte af det indre marked, dels sætter skub i væksten til gavn for de små og mellemstore virksomheder under hensyn til arbejdstagerne.

*Fristen for bemærkninger til meddelelsen er den **28. februar 2011***

Kommissionen fremlagde den 27. oktober 2010 en meddelelse med overskriften "**På vej mod en akt for det indre marked**¹" og undertitlen "*For en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne - 50 forslag med henblik på at blive bedre til at arbejde, iværksætte og handle sammen*". Meddelelsen ser tilbage på udviklingen af det indre marked, som siden 1992 har været hjørnestenen i det europæiske samarbejde. Kommissionen foreslår – ikke mindst for at rette op på den økonomiske og finansielle krise – at relancere det indre marked for at sætte skub i væksten og forbedre borgernes rettigheder.

Samtidig med meddelelsen har Kommissionens fremlagt en "**Rapport om unionsborgerskab 2010**"². Rapporten fokuserer på fjernelsen af nogle af de hindringer, som EU-borgerne støder på i deres dagligliv, f.eks. når de rejser, studerer, gifter sig, går på pension, køber, arver eller stemmer i andre EU-lande. Det er meningen, at akten for det indre marked og rapporten om unionsborgerskab skal supplere hinanden og komme opsplitningen af EU til livs i spørgsmål, der har direkte interesse for borgerne, så resultatet kan blive et borgernes Europa og et effektivt indre marked. Rapporten om unionsborgerskab behandles i en separat EU-note.

Baggrunden for udspillet om det indre marked

Det indre marked fejrer sit 20 års jubilæum i 2012. Jubilæet har fået Kommissionen til at gøre 2012 til det år, hvor forslagene til relancering af det indre marked skal være gennemført.

Meddelelsen tager afsæt i den såkaldte **Monti-rapport** fra maj 2010³, som er udarbejdet af den tidligere kommissær for konkurrence Mario Monti på opfordring fra kommissionsformand Barosso. Rapporten indeholdt 72 initiativer, der skulle identificere nye kilder til vækst og beskæftigelse og skabe fornyet politisk konsensus om det indre marked. Monti-rapporten er gennemgået i [EU-note E 42](#) af 9. juni 2010.

Med henvisning til Monti-rapporten vedtog **Europa-Parlamentet** den 20. maj 2010 en "betænkning om realisering af det indre marked for forbrugere og virksomheder"⁴ som input til Kommissionens meddelelse. Betænkningen opfordrer bl.a. Kommissionen til at identificere de 20 vigtigste kilder til utilfredshed og frustration i forhold til det indre marked, som borgere møder dagligt,

¹ Udspillet er også set omtalt som "Pagten for det indre marked".

² KOM(2010) 603.

³ Ny strategi for det indre marked til gavn for Europas økonomi og samfund. Rapporten kan findes her: http://ec.europa.eu/bepa/pdf/monti_report_final_10_05_2010_da.pdf.

⁴ Betænkningen kan findes her: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0132+0+DOC+XML+V0//DA>

navnlig i forbindelse med eksempelvis arbejdsmarkedet, e-handel samt gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Parlamentet understreger i den forbindelse, at der er et stort behov for forbedring af det indre marked og at dets fremtid på ingen måde kan tages for givet.

Hvorfor er der behov for en relancering af det indre marked?

Kommissionens kongstanke med udspillet er, at det indre marked kan tilbyde **endnu større vækst** og skabe **endnu flere jobs** og dermed være med til at anvise en vej ud af krisen. Men udspillet bunder også i en erkendelse af, at EU-borgernes generelle begejstring for det indre marked har nået et lavpunkt, og at der er brug for en ny fokusering på det indre markeds betydning.

Som optakt til meddelelsen offentliggjorde Kommissionen i juli 2010 en analyse af situationen i detailhandlen i EU⁵. Analysen identificerede en række centrale problemstillinger i forhold til forbrugerne, leverandører og medarbejdere i detailsektoren. Mere konkret pegede Kommissionen bl.a. på udfordringer i relation til følgende områder:

- forbrugernes adgang til indkøb
- virksomhedernes adgang til nye markeder
- den forskellige planlovgivning i EU-landene
- den begrænsede e-handel over grænserne
- utilstrækkelige oplysningsportaler om pris og kvalitet
- tilfælde af urimelig handelspraksis mellem virksomhederne
- utilstrækkelig regulering og håndhævelse af eksisterende lovgivning på tværs af landegrænser
- miljømæssige problemer i en sektor kendetegnet ved et højt energiforbrug.

Ifølge Kommissionens beregninger ville en udbygning, uddybning og fuldstændig udnyttelse af det indre marked, bl.a. ved hjælp af de 50 foranstaltninger i meddelelsen, kunne føre til en vækst i størrelsesordenen 4 % af BNP i løbet af de kommende ti år.

Samtidig understreger Kommissionen, at relanceringen af det indre marked er et uundværligt værktøj i EU 2020-strategien, da et moderniseret indre marked er et fælles fundament for strategiens syv flagskibsinitiativer⁶.

⁵ Kommissionens rapport: Overvågning af handels- og distributionsmarkedet "Mod et mere effektivt og fair indre marked for handel og distribution frem til 2020" – KOM(2010) 355.

⁶ De 7 flagskibsinitiativer i EU-2020-strategien er: 1) Innovation i EU, 2) Unge på vej, 3) En digital dagsorden for Europa, 4) Et ressourceeffektivt Europa, 5) En industripolitik for en globaliseret

Hovedpunkter i akten for det indre marked

Kommissionens meddelelse redegør som nævnt for 50 initiativer, som skal skabe fornyet fremdrift i det indre marked særligt til gavn for virksomhederne. Samtidig understreger Kommissionen, at kilden til EU's velstand og vækst ikke alene ligger hos EU's virksomheder. En god social sikringsordning, uddannelse af høj kvalitet, konkurrencedygtige jobs og lønninger er lige så vigtige. Akten skal således yderligere **styrke EU's konkurrencedygtige sociale markedsøkonomi** og sætte mennesket i centrum for det indre marked: som forbrugere, skatteydere, arbejdstagere, investorer, iværksættere, patienter og pensionister.

En ting, der umiddelbart falder i øjnene er, at de 50 forslag i meddelelsen **ikke er ensbetydende med 50 lovgivningsforslag**. Kun godt 20 af de 50 forslag i meddelelsen nævner udtrykkeligt forslag til EU-lovgivning som direktiver og forordninger. Det er heller ikke alle lovgivningsforslag, der er helt nye. Flere af forslagene kunne allerede læses i Kommissionens lovgivningsprogram for 2010, som blev præsenteret i marts 2010⁷. Og forslaget om en sprogordning for EU-patentet (forslag nr. 1), behandles for tiden i Rådet. Så noget kunne tyde på, at Kommissionen har "rystet posen" med tidligere planlagte forslag og tilføjet en række yderligere initiativer. Forslagene består således ud over lovgivningsforslag af handlingsplaner, evalueringer, meddelelser, grøn- og hvidbøger og andre ikke-lovgivningsmæssige tiltag.

Endvidere skal meddelelsens fokus på det indre marked forstås meget bredt. Flere af forslagene ligger nemlig inden for EU-politikområder, der *grænser op til* det indre marked. Det gælder f. eks. de forslag, som falder inden for transportpolitikken⁸, skatte- og afgiftspolitikken⁹, uddannelsespolitikken¹⁰, energipolitikken¹¹ og miljøpolitikken¹². Så der er i høj grad tale om en bred vifte af for-

verden, 6) En dagsorden for nye kvalifikationer og nye job og 7) En europæisk platform mod fattigdom.

⁷ Det gælder f. eks. forslaget til direktiv om "forældreløse" værker (del af forslag nr. 2), forslaget om ændring af energibeskatningsdirektivet (forslag nr. 8), forslaget om revision af regnskabsdirektiverne (forslag nr. 14), forslaget til direktiv om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag (forslag nr. 18), forslaget om gennemførelsesbestemmelser til udstationeringsdirektivet (forslag nr. 30), gennemgangen af direktivet om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser (forslag nr. 31).

⁸ F. eks. en hvidbog om transportpolitikken (forslag nr. 7), retningslinier for udvikling af transeuropæiske transportnet (forslag nr. 26), ændring af forordningen om flypassagerers rettigheder (forslag nr. 43).

⁹ F. eks. direktivforslag om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag (forslag nr. 18), samordningen af de nationale skattepolitikker (forslag nr. 19), ny momsstrategi (forslag nr. 20), fjernelse af skattemæssige hindringer for EU-borgere (forslag nr. 42).

¹⁰ F. eks. forslag om et "unge-på-vej-kort" til brug for studier i udlandet (forslag nr. 34).

¹¹ F. eks. planen for energieffektivitet (forslag nr. 11), forslaget om et fuldt operationelt indre marked for energi samt mål for energinfrastrukturer frem til 2030 (forslag nr. 27).

¹² F. eks. forslaget om økologiske varers "fodafttryk" på miljøet (forslag nr. 10).

slag, som dog har det til fælles, at de alle har indflydelse på udviklingen af det indre marked. Den brede tilgang er helt i tråd med Monti-rapportens anbefalinger.

Og selv om en betydelig del af Monti-rapportens anbefalinger kan genfindes i Kommissionens udspil er der også forskelle på de to udspil, ikke mindst hvad angår vægtningen af de enkelte forslag. Kommissionen går således på flere punkter mere forsigtigt frem end Monti-rapportens anbefalinger. Hvor Monti-rapporten f. eks. foreslår, at der indføres EU-lovgivning om kollektive klageordninger¹³, foreslår Kommissionen en offentlig høring om en europæisk tilgang til kollektive klageordninger for at finde ud af, hvordan sådanne ordninger i givet fald kan indpasses i EU's retlige ramme og i medlemsstaternes retsregler (forslag nr. 46). Og det er et åbent spørgsmål, hvor langt Kommissionen vil gå i forhold til at foreslå regler om sikring af arbejdstageres grundlæggende rettigheder over for den frie bevægelighed (forslag nr. 30), jf. Monti-rapportens anbefalinger mht. at sikre strejkeretten.¹⁴

./.

For overblikkets skyld er hovedtrækkene i de 50 forslag samlet i bilaget til denne note. En mere uddybende oversigt over forlagene kan findes i det – i øvrigt ret overskuelige – bilag til Kommissionens meddelelse.

Forslagene er overordnet opdelt i initiativer til gavn for virksomheder, forbrugere og arbejdstagere. Hovedpunkter blandt forslagene gengives her:

Et indre marked til gavn for virksomhederne

Kommissionen vil bl.a. gøre livet lettere for de små og mellemstore virksomheder (SMV'er), der udgør over 99 % af EU's 20 millioner virksomheder. Kommissionen anfører, at det er svært for SMV'er at få finansiering, da EU's mindste virksomheder næsten er usynlige for potentielle investorer, og kravene for at blive børsnoteret er komplicerede. Kommissionen foreslår derfor at **give SMV'erne lettere adgang til finansiering** (forslag nr. 12), bl.a. ved at øge SMV'ers synlighed over for investorerne.

Kommissionen vil også nedbringe omkostningerne for SMV'er ved at **forenkle regnskabsreglerne** (forslag nr. 14) og forbedre deres adgang til kontrakter om **offentlige indkøb** (forslag nr. 17).

Man vil endvidere se på, om der kan indføres et **fælles beskatningsgrundlag for virksomheder**, der driver forretning over landegrænserne, hvilket

¹³ Jf. Monti-rapporten, side 42.

¹⁴ Jf. Monti-rapporten side 74.

skulle føre til yderligere besparelser på omkostningerne (forslag nr. 19). Der lægges også op til en **revision af momssystemet** (forslag nr. 20).

Ifølge Kommissionen har EU et stort potentiale for at **udvikle en social iværksætterkultur**. For at fremme aktioner på tværs af landegrænserne vil man foreslå **EU-vedtægter** for denne type organisationer, så de kan tjene den sociale økonomi (forslag nr. 37). Kommissionen vil også tilskynde til investeringer på længere sigt, herunder **etiske investeringer**, som er en forudsætning for intelligent, **grøn og inklusiv vækst** og undersøge mulighederne for en **mærkningsordning** (forslag nr. 16 og 36).

Samhandlen skal også hjælpes på vej af en ordentlig infrastruktur. Kommissionen foreslår derfor en **hvidbog om transport** (forslag nr. 7) samt retningslinier for udvikling af **transeuropæiske transportnet** (forslag nr. 26).

Initiativer til gavn for forbrugerne

I forhold til forbrugerne fokuseres der på at fremme den digitale dagsorden. Ifølge Kommissionen kan unge europæere ikke forstå, hvorfor de ikke altid kan købe deres musik på en hvilken som helst hjemmeside. Kommissionen foreslår derfor, at **kunstnerne skal kunne sælge deres arbejde i hele EU med en kvikskranke for tilladelser**, så de kan blive belønnet for deres arbejde (forslag nr. 49). Fuldstændig **implementering af tjenesteydelsesdirektivet** og ajourførte regler om **e-handel**, som meddelelsen også lægger op til (forslag nr. 4 og 5) vil kunne bidrage dertil.

Kommissionen foreslår også et direktiv om oprettelse af et **integreret indre marked for realkreditlån** med et højt beskyttelsesniveau for forbrugerne (forslag nr. 41). Og Kommissionen vil **afdække og fjerne de skattemæssige hindringer**, som EU-borgerne fortsat kæmper med (forslag nr. 42). Endelig arbejdes der på at ændre forordningen om **flypassagerers rettigheder**, navnlig i lyset af det islandske vulkanudbrud, og man overvejer en meddelelse om **passagerers rettigheder om bord på alle transportmidler** (forslag nr. 43).

Initiativer til gavn for arbejdstagerne

Kommissionen anfører, at der i dag er 4 600 erhverv, der er reguleret forskelligt i medlemsstaterne. Det er derfor på høje tid at foretage en grundig **gen-nemgang af direktivet om erhvervsmæssige kvalifikationer** (forslag nr. 33). I den forbindelse mener Kommissionen også, at det ville reducere det bureaukrati, der stadig er, hvis der blev indført "erhvervspas".

I forhold til arbejdstagernes grundlæggende rettigheder foreslår Kommissionen – som allerede annonceret i lovgivningsprogrammet for 2010 - et lovgivningsinitiativ mhp. at **forbedre gennemførelsen af direktivet om udstationering af arbejdstagere** (forslag nr. 30). Forslaget kommer formentlig til at omfatte eller blive suppleret med en præcisering af udøvelsen af grundlæggende sociale og arbejdsmarkedsmæssige rettigheder i forbindelse med det indre markeds økonomiske frihedsrettigheder. Dette forslag kunne være interessant i lyset af debatten herhjemme efter EU-Domstolens domme i Viking Line og Laval sagerne fra 2007 (se [EU-note E 11](#) og [EU-note E 13](#) fra 12. og 18. december 2007), som bl.a. vedrørte fortolkningen af udstationeringsdirektivet. Endelig foreslår Kommissionen på grundlag høringsen om grønbogen om pensioner, bl.a. en gennemgang af **direktivet om pensionsfonde**.

Det videre forløb

Kommissionen beder om bemærkninger til meddelelsen og specielt til de 50 tiltag **senest den 28. februar 2011**.

Den **9. november 2010** afholder Europa-Parlamentets udvalg for det indre marked og forbrugeranliggender (IMCO) en offentlig høring om Kommissionens udspil.

Kommissionen forventes på baggrund af høringssvarene og de konklusioner, den fører til, iværksætte de planlagte initiativer inden udgangen af 2012.

Med venlig hilsen

Thomas Fich
(3611)

Bilag: de 50 initiativer i akten om det indre marked

(i parentes forventet fremsættelsestidspunkt, hvor angivet i meddelelsen)

I - En stærk, bæredygtig og retfærdig vækst sammen med virksomhederne

Initiativer til fremme og beskyttelse af nyskabelse

1. lovforslag om EU-patentet, dets sprogordning og det harmoniserede system til bilæggelse af tvister (fremsat 2010)
2. rammedirektiv om forvaltning af ophavsrettigheder (2011)
3. handlingsplan mod varemærkeforfalskning og piratkopiering (2010)

Initiativer til fremme af nye muligheder for bæredygtig vækst

4. videreudvikling af det indre marked for tjenesteydelser (2011)
5. udvikling af e-handelen i det indre marked (2011)
6. lovforslag om ændring af regler om standardisering (2011)
7. hvidbog om transportpolitikken (2011)
8. lovforslag om ændring af energibeskatningsdirektivet (2011)
9. nedsættelse af ekspertgruppe om virksomhedstjenester
10. evt. initiativ om økologiske varers "fødastryk" på miljøet (2012)
11. plan for energieffektivitet (2011)

Initiativer til fordel for små og mellemstore virksomheder (SMV'er)

12. handlingsplan til fremme af SMV'ers adgang til kapitalmarkederne (2011)
13. evaluering af "Small Business Act" (inden udgangen af 2010)
14. lovforslag om forenkling af regnskabskravene for SMV'er (2011)

Finansiering af innovation og langsigtede investeringer

15. fremme af private obligationslån til finansiering af europæiske projekter (2011)
16. fremme af langsigtede private investeringers bidrag til gennemførelsen af Europa 2020-strategien (2011)
17. forenkling og modernisering af EU-reglerne for at smidiggøre tildelingen af kontrakter og fremme brug af offentlige kontrakter til andre politikker. (senest 2012)
18. lovforslag om koncessionskontrakter vedr. tjenesteydelser (2011)

Lovgivnings- og afgiftsmæssige rammer til fordel for virksomhederne

19. samordning af de nationale skattepolitikker (2011)
20. Ny momsstrategi (2011)
21. lovforslag om sammenkoblede virksomhedsregistre (2011)
22. revision af direktivet om elektroniske signaturer

Konkurrenceevnen på de internationale markeder

23. forhandling af internationale handelsaftaler med særlig vægt på markedsadgang og tilnærmelse af lovgivningerne, især for så vidt angår tjenesteydelser, intellektuelle ejendomsrettigheder og tilskud
24. styrke EU's evne til at sikre en bedre balance i adgangen til offentlige kontrakter i de industrialiserede lande og de store vækstøkonomier

II - Europæerne i centrum for det indre marked

Forbedring af de offentlige tjenester og centrale infrastrukturer

25. meddelelse samt foranstaltninger vedrørende forsyningspligtigheder (2011)
26. revision af retningslinjerne for udvikling af det transeuropæiske transportnet (2011)
27. udvikling af et fuldt operationelt indre marked for energi samt meddelelse om prioriterede mål for energiinfrastrukturene frem til 2020-2030
28. handlingsprogram med henblik på en mere effektiv forvaltning og anvendelse af europæiske radiofrekvenser

Styrkelse af solidariteten på det indre marked

29. gennemgribende analyse af den sociale virkning af samtlige lovgivningsforslag forud for gennemførelse af chartret om grundlæggende rettigheder (2011)
30. gennemførelse af udstationeringsdirektivet med præcisering af udøvelsen af grundlæggende sociale og arbejdsmarkedsmæssige rettigheder i forbindelse med det indre markeds økonomiske frihedsrettigheder
31. gennemgang - på grundlag af grønbogen af juli 2010 om pensioner - af direktivet om pensionsfonde samt udvikling af andre forslag, bl.a. for at fjerne de hindringer, som vandrende arbejdstagere støder på, når de vil tilrettelægge deres pension (2011)
32. høring af arbejdsmarkedets parter mhp. at skabe en europæisk ramme for foregribelse af de industrielle omstruktureringer (2011)

Livslang adgang til beskæftigelse og uddannelse

33. lovforslag om reform af systemerne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (2012)
34. udvikling af et "unge-på-vej-kort" til fremme af unges mobilitet i forbindelse med studier i andre medlemsstater (2012)
35. henstilling mhp. at fremme og validere uddannelse på arbejdspladsen samt forslag om indførelse af et "europæisk kvalifikationspas", som beskriver den viden og de færdigheder, man har erhvervet i løbet af sit liv

Nye redskaber til den sociale markedsøkonomi

- 36. initiativ vedrørende socialt iværksætteri mhp. udvikling af innovative virksomhedsprojekter på det sociale område (2011)
- 37. forslag til forbedring af kvaliteten af retlige virksomhedsstrukturer (stiftelser, andelsselskaber mv.), mhp. at optimere den måde, hvorpå de fungerer, og gøre det nemmere at udvikle dem i det indre marked (2011/2012)
- 38. offentlig høring om *corporate governance* (selskabsledelse) m.v.

Et indre marked for forbrugere

- 39. flerårig handlingsplan for udvikling af et europæisk markedstilsyn, revision af produktsikkerhedsdirektivet (2011)
- 40. lovforslag om adgang til basale banktjenester
- 41. forslag til direktiv om et integreret indre marked for realkreditlån med et højt beskyttelsesniveau for forbrugerne
- 42. meddelelse med det formål at afdække og fjerne de skattemæssige hindringer, europæiske borgere fortsat må kæmpe med (inden udgangen af 2010).
- 43. forslag om ændring af forordning om flypassagerers rettigheder, navnlig i lyset af det islandske vulkanudbrud, og evt. en meddelelse om passagerers rettigheder om bord på alle transportmidler (2012).

Dialog, partnerskab, evaluering: værktøjer til en hensigtsmæssig styring af det indre marked

- 44. videreudvikle det indre marked ved at styrke evalueringen af den gældende EU-ret, navnlig på grundlag af den gensidige evalueringsproces i tjenesteydelsesdirektivet
- 45. strategi for udvidelsen af informationssystemet for det indre marked (IMI) (2011)
- 46. initiativ om anvendelsen af alternative former for konfliktløsning i EU (2011)
- 47. udvikling af en mere målrettet politik med henblik på at håndhæve reglerne for det indre marked (2011)
- 48. styrkelse af høring af og dialog med civilsamfundet under udarbejdelsen og gennemførelsen af retsakterne (2011)
- 49. fremme en kvikskranke, der kan give borgerne og virksomhederne oplysninger og hjælp vedrørende de rettigheder, de har i medfør af det indre marked
- 50. styrke de uformelle problemløsningsværkstøjer, navnlig ved at konsolidere og styrke "EU Pilot"-projektet, Solvit-nettet og netværket af europæiske forbrugercentre (2011)